Creutz, Stis och

Camilla.

1781.

[Creutz, G. Ph.]

BIBLIOTHECA
UNIV. REGIS

ATIS
och
CAMILLA

Skalldedigt
i
Fem Sånger

Stockholm 1781
Tryckt hos A. I. Nordström.

BIBLIOTECA
UNIVERSAL

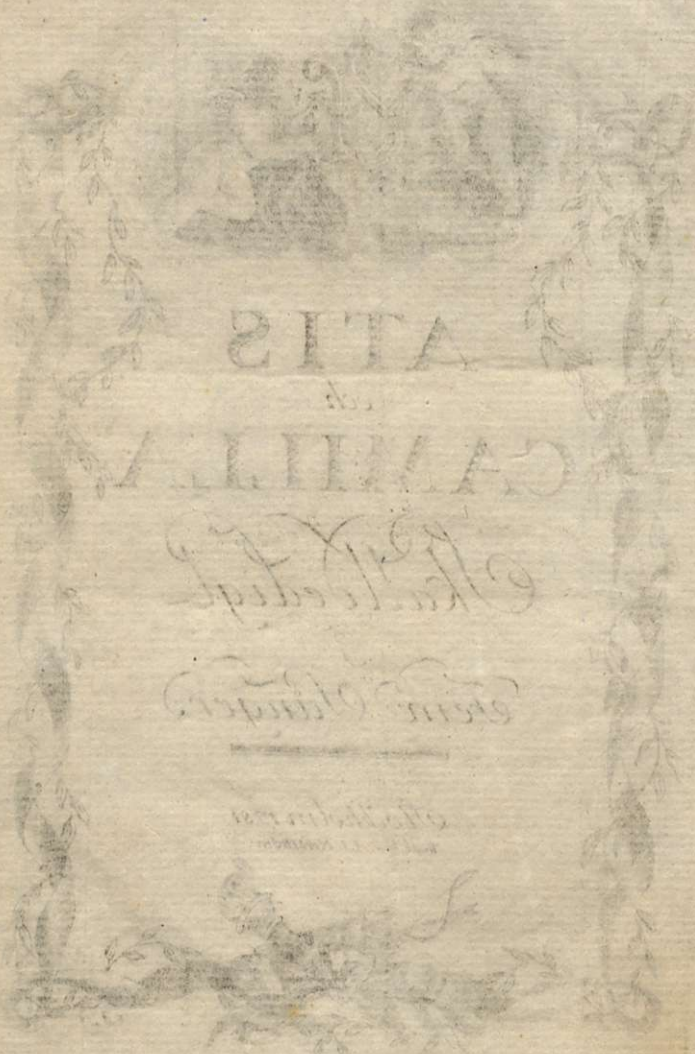

ATIS OCH CAMILLA.

FÖRSTA SÅNGEN.

Jag ſjunger om den elld, ſom plågar och förnöjer,
Då han ſin förſta magt i unga hjärtan röjer.
Du ömhet, Guda-krafft, ſom verldens välluft gör,
Kom, lifva upp min vers, och mina ſinnen rör!

I de Arcadſka fällt, långt från de ſtållta ſtäder,
Där nöjet ſälljes bårt för ärelyſtnans väder;
Uti en ljuflig trakt, dit oſkuld lyckan drar;
Där glädje, fred och lugn ſes fäſta henne quar.
Där ſtrömmar kröka ſig i blomſterrika dalar;
Där allt af kärlek rörs, och allt om kärlek talar;
I denna fälla bygd CAMILLA lifvet njöt.
Hon född och uppfödd var i menlöshetens ſköt.
Vår ſol, ſom i ſitt lopp naturens fägring målar,
Har alldrig förr ſå ſkönt fått råka med deſs ſtrålar.
Behagligheten ſjelf deſs hela teckning drog.
Uti deſs Guda-verk en välluft himlen tog;
Och dygden ville ſjelf Camillas ſkapnad ſöka,
Att mera ällſkad bli, och ſå ſin dyrkan öka.

Hon till Dianas tjänſt från födſlen offrad var;
Och i ſin lugna ſjäl hon hennes lagar bar.
Uti Gudinnans lund hon lifvets vår förnötte,

Och, i en lycklig fred, deſs rena rökvärk ſkötte.
Den unga Doris där deſs vän och ſällſkap var:
Du ljufva vänſkap, du, ſom fjälar ſammandrar,
Som deſſa unga bröſt med oſkullds band förenar,
De hjärtan ſom du rör du helgar och du renar!

Re'n våren i ſitt ſköt en liflig värma bar,
Naturen väcktes upp, hon i ſin ungdom var.
Man ſåg kring alla fällt, att vintrens välde lycktat,
Att glädjen reſt ſin thron, och jordens ſorjer flygtat.
De ljumma ſommar-regn förnya männſkans hopp;
Ur jordens mjuka famn de låcka örtren opp;
Af värmans ſpända krafft de tunna knåppar klyfvas,
Och re'n med täta löf de lugna ſkogar yfvas.
Till Skogs-Gudinnans pris en högtid firas ſkall:
Nu börjar dagen gry, och nattens magt är all;
Än darrar månens ſken på bölljans hala yta;
Men haſtigt ljuſets flod från Öſter börjar flyta;
De mörka ſkuggor fly, och ſtjärnan bleknar af;
Re'n ſtrömmar purpurn ut på himlens mörkblå haf.
De ſvarta målnens bädd förbyts i röda ſkyar;
Nu ljungar ſolen fram, och verlden ſig förnyar.
Den ſvala nattens dagg, ſom ſig till blomſtren ſänkt,
Har, på de ſpäda blad, en mängd af pärlor ſtänkt;
Det högda ljuſets glans från bärgens tåppar faller,
Och ſolens ſpridda gulld ſig blandar med kriſtaller.
Man himla-bågens färg kring fällten ſtråla ſer;
Hvar blomma, ur ſin kallk, åt ſjäriln näktar ger.
En ſamlad balſam ſprids, att ſig med luften blanda,
Och förs i hvirflar kring af mårgon-vädrens anda.

Re'n

Re'n ſvärma luftens follk kring deras gröna hus,
Och ſtämma deras ſång ihop med aſpars ſus.
Naturen tycktes dåck ſin ſtörſta ſägring ſakna;
Camilla ſyns ej än ur ſömnens ſköte vakna.
De ögon döllja ſig, ſom dagens glans förta,
Där ömhet, elld, och lif, och oſkulld ſegrat ha.
Kring hennes blomſterbädd de fallſka drömmar flyga,
Och i deſs rörda ſjäl med villo-billder ſmyga;
Än ſmåler hennes mund, och glädje-tecken ger,
Än darrar hennes kropp, man tårar flyta ſer.
På hennes hvita kind man haſtigt ſkiften finner;
Nu dödlig blekhet ſyns, nu åter rodnan brinner;
Deſs armar ſträckas ut, och kramas till deſs bröſt;
Man tunga ſuckar hör, ſom qväfva hennes röſt.

Den ömma Doris ſer, att deſs Camilla lider.
"Ack vakna, ropar hon, ty ſolen redan ſkrider,
"Och fällten lifvas re'n af vädrens friſka fläkt!
Camilla ſpritter upp förvirrad och förſkräckt:
"I Gudar! ſade hon, hvad är det ſom jag känner?
"Min Doris, är du här? Du bäſta utaf vänner!
"Ack lät mig gjuta ut min oro i ditt ſköt.
"Jag en bedräglig ro i hvilans armar njöt,
"Knappt ſömnens tunga hand mitt trötta öga tvingar,
"Förr än mig tycks jag bärs på vädrets lätta vingar.
"Jag ſnart, från höga ſkyn, åt jorden ſkådar ner;
"Det ſegelfulla haf jag under föttren ſer (*);
"Dianas ſtållta lund likſom en punkt förſvinner;
"De högſta ſkogar re'n ſom lägſta gräs jag finner;

(*) *Spectat mare velivolum terrasque jacentes. Virg.*

"Och jorden, ſom en ſkymt, utur min åſyn far.
"Jag, i en annan verld, en haſtig koſa tar,
"Och till förtjuſta fällt och fälla dalar hinner,
"Där ögat vårens prakt och höſtens frukter finner;
"Allt, hvad min anda drar, en välluckt åt mig ger,
"Hvars ånga dunſtar fram från alla trän jag ſer.
"Där glänſa vattu-ſpel, i ſkygd af palmens grenar,
"Och myrtens ſpäda blad med roſen ſig förenar.
"Jag häpnar för mig ſjelf, och vet ej hvart jag går;
"Jag hänrycks af den Gud i deſſa näjder rår;
"Jag ſåg ett älſkligt barn, ſom vänligt åt mig myſte,
"Och ſjelfva himlens fröjd uti deſs ögon lyſte;
"En tråpp af nöjen ſågs, ſom lopp uti deſs ſpår,
"Som kring des hufvud flög, och lekte i deſs hår.
"Han fjäril-vingar bar, ſom tuſen färgor delte,
"På hvilkas tunna flor en lindrig väftan ſpelte:
"Med ömhet detta barn hörs ſtafva fram mitt namn:
"Camilla, ropar det, ack tag mig i din famn.
"Jag detta täcka barn intill mitt hjärta lade,
"Och Kärleks-Guden ſjelf i mina armar hade.
"Hans lågor tändes upp, och brunno i mitt ſköt.
"I hela ſjälen ſtraxt en okänd välluſt flöt;
"Men denna välluſt ſnart förvandlar ſig i ſmärta,
"Än anden blir förquafd, och än förtärs mitt hjärta.
"Hvad faſa! deſſa fällt i haſt förvandla ſig,
"Straxt tordöns buller hörs och mörker kringger mig.
"Jag ſkräms af forſars fall, af villdjurs rop och läten;
"I nakna ſkrefvors djup jag röjer ufvars fäten.
"Från träik och mörka tjärr en gyttjig böllja går;
"Jag trampar dödas ben, och mellan grafvar ſtår,

"Där

"Där källor utaf blod kring mina fötter ſtrömma.
"Ett hiſkligt ſpöke ſyns, jag fåfängt vill mig gömma;
"Det i ſitt kalla ſköt mig ſtraxt med grymhet tar,
"Och i en evig natt med tunga kädjor drar.

"Ack Doris, denna dröm än för min åſyn ſväfvar;
"Förjäfves vaknar jag, mitt ſkrämda hjärta bäfvar.
"Mon himlen ledsnar vid att mer beſkydda mig?
"Mon under mina ſteg en afgrund gömmer ſig?

"Camilla ſtilla dig, den rörda Doris ſvarar,
"Hvad kan du fruckta för? Din oſkuld dig bevarar;
"En dröm är blott en dröm, en tung förföriſk dunſt,
"Som öfverrumplar dem, ſom njuta ſömnens gunſt.
"Men hör du herdars ſång, ſom ſina hjordar drifva?
"De gälla Jägarhorn kring bärgen genſkall gifva.
"Till din Gudinnas Fäſt du re'n bör pryda dig.
"Du ſer ju offrens rök mot himlen häfva ſig.

Af detta Doris tal Camilla något lindras;
Men hjärtat upprört är, deſs aning kan ej hindras.
Det liſas ej ſå lätt, ſom det kan bli förtryckt;
Ty oron vänder om och fårar i ſin flygt.

Hon dåck, med mera fred, til näſta källa haſtar,
I hvilken Lagrens löf ſin gröna ſkugga kaſtar.
Af vattnets återſken deſs grenar lyſas opp,
Där ljuſet villſe far uti ſitt brutna lopp.
Man ej, kring källans brädd, en ſlipad marmor finner;
Naturens enfalld här på känſtens uppror vinner.

Här ſprutar ingen billd en bågig ſtröm till ſkyn,
Som ſällan ſinnet rör, faſt han förblindar ſyn.
Man blott naturen ſer, hon ſtraxt til ſjälen hinner;
En bullrande kriſtall på pärleſanden rinner,
Och bölljan ſilad är af ſjelfva helſans Gud.
Camilla lägger af, vid källans brädd, ſin ſkrud:
Hon ſig, uti deſs ſköt, en ljuflig ſvalka bådar;
Re'n under Lagrens ſkygd, man all deſs ſkönhet ſkådar;
I hennes anlets ſtrek fullkomligheten ſins,
Och den förd'ollda krafft, af hvilken hjärtat vins;
Kring hennes purpur mund de kyſka nöjen myſa;
En ljuf och himmelſk elld deſs mörkblå ögon hyſa;
Än ſegrar Majeſtät, än menlöshet och frid,
Än ſmyger ömhet fram, ſom röjs i denna ſtrid.
Hvart enda ögnakaſt en lindrig oro målar,
Som ſtundom lifvas upp af några glädje-ſtrålar.
Deſs hår, kring hennes halls, i mörka buklor förs,
Al'baſtren andas där, och under låcken rörs.
Den täckhet, det behag, ſom mer än ſkönhet vinner,
Man i deſs blickar ſer, och i deſs åtbörd finner.
I vattnets klara ſköt hon ändtlig ſtiger ner:
Den ſälla källan rörs utaf den prakt hon ſer;
Deſs buller ſaktar ſig, deſs våg ſig långſamt höjer;
Hvad dagen alldrig ſett deſs klara ſpegel röjer.
En täckhet blottas här, och där en annan ſköljs,
Som endaſt glimmar fram, och utaf vattnet höljs.
Hur mycket ſkönt förgöms, ſom ögat fåfängt ſetar,
Som tanken råkar blott, och hela ſjälen retar?
Deſs lif, deſs fina växt! - - - min pänſel ſtanna här;
Jag ſjelf af lågor tärs, och re'n förtjuſad är.

Men

Men Nymfen, rörd och blyg, ſig fåfangt ſöker döllja,
De ömma luftar ſtraxt i vattnet henne föllja:
Och Kärleks-Guden ſjelf vill varma hennes bad.
Camilla nöje tar, men vet ej uti hvad.
En liflig välluft re'n uti deſs ögon lyſer;
Den ſtållta bölljan yfs utaf den ſkatt hon hyſer;
Hon kärligt ſlingrar ſig kring om en kropp af ſnö.
I hennes klara famn förmätna luftar dö;
Ty denna rena våg beſkyddar blott de blyga,
Som döllja deras gång och under vattnet ſmyga,
Där Nymfen blifver hölljd af vågens ſilfver-flor.
Re'n hjärtats Gud, förtjusd, tar henne för ſin mor.
Han, med ſå mycket ſkönt, ſin häpna ſyn förnöjer.
Det är den förſta gång han någon vördnad röjer;
Beſtört, han vågar ej att gifva något får,
Och ſom ett modfällt barn, vid källans brädd, han ſtår.
Han, tankfull, tappar bårt ſitt koger och ſin båga.
Camilla redan gör den yra Aſtrillds plåga.
Att han är nöjets Gud en ſtund han glömmer bårt;
Men ack, för verldens fred, hans glömſka är för kårt!
Han till fördubblad hämd ur ſin förvirring vaknar,
Och ſpritter haſtigt till när han ſin båge ſaknar:
Likſom en väderfläkt han öfver vattnet far,
Och blott ett flammigt blåſs han nu till vapen har.
I Kärleks-Gudens hand den grymma faklan ſprakar,
Och tuſend gniſtor re'n han öfver källan ſkakar;
När Aſtrilld detta gjort, med haſt han flyr ſin kos;
Hvar gniſta, ſom förſtrös, förvandlas i en ros.
Han ger ett glädje-ſkri, och träffar ſtraxt ſin båga,
Och midt i vattnets djup ſer ſina gniſtor låga.

Camil-

Camilla värnlös är, hon ſmakar ren ett väl,
Som hemligt vällde tar i hennes öppna ſjäl.
Utaf en okänd krafft Camilla gripen blifver;
Hon ändtlig källans ſköt med ſaknad öfvergifver,
Och lik en Gudamagt ur bölljan ſtiger opp,
I hvita linnen ſvept, ſå rena ſom deſs kropp;
Hon ſina mörka hår med band och roſor binder,
Hvars färgor måla ſig ſå hvita ſom deſs kinder.
I en ſå menlös drägt hon fram til lunden går,
Som en förnyad prakt, af hennes ankomſt, får.

ATIS OCH CAMILLA.

ANDRA SÅNGEN.

Men ſnart med lätta ſteg hon upp för högden hinner,
Där, i en helgad ſkog, Gudinnans rökverk brinner.
Deſs öga blir förtjuſt, att kring om näjden ſe,
Där ſkogar, bärg och fällt en blandad målning ge.
Hon ſer en vidſträckt flod, ſom glada ängar ſköljer;
Ibland ſin ſtällta gång han bakom högder dölljer;
Men ſtraxt han ſtjäl ſig fram att famna om en ö;
Nu åter, ſpegel-lik, han vidgas till en ſjö;
Sift, längſt vid himla-bryn, han minſkas till en ſtrimma,
Där fällten blekna bårt uti en ljusblå dimma.

Men ögat råkar här en mera liflig prakt;
Allt ler, allt gläder ſig i denna ſälla trakt.
På denna klara Älf, hvars yta vädren kruſa,
Man ſer en täflans ban, där ſnälla båtar bruſa,
Förbi en vaſig ſtrand de ſtinna ſegel fly,
Med flöjters ljufva ſpel, och under årors gny.
Den tunge roddarns bröſt af ärelyſtnad gäſer,
När för deſs ſnabba köl den brutna bölljan fräſer.
Lik pilen i ſin fart han genom vattnet ſkär,
Och lycklig den, ſom främſt på våta fälltet är.
Men haſtigt ſtranden vins, man ſer en idog ſkara,
Som fängſlat bölljans folk uti en rutig ſnara;

Där åter vimlar fram en fri och ſorjlös hop,
Som jordens frukter bär med dans, och ſång, och rop.
En lycklig herde-fläck naturens oſkulld målar,
Han offrar mjöllk och bär, i blomſter-krönta ſkålar.
Man ſer, att glädjen ſjelf förljufvar herdens tid,
Deſs rikedom beſtår i helſa och i frid.
Du fälla helſa, du, ſom föds af bygdens nöjen,
Du förſta urſprung är till lekar och till löjen!

Men dalen ſynes re'n beprydd med hundra tällt;
En talrik mängd af follk betäcker deſsa fällt.
Ett långſamt buller hörs, ſom utan reda mumlar,
Likſom när dundrets vigg långt utur näjden tumlar,
Och blott ett brutet dån kring himla-brynen går;
Ell' ſom när hafvets våg mot tomma ſtranden flår.
Re'n ſkaran ſamlad är, ſom ſig till upbrått gifver,
Och til Dianas lund i häftig ſvallning drifver;
Så på de öppna fällt när vädrets ilar rå,
Man ſer den höga ſäd i långa vågor gå.

Främſt för en jägar-tråpp den unge ATIS lyſer.
Den frihet och den elld han i ſin uppſyn hyſer,
En ljuflig blandning får af ömhet och behag,
Och ſkönhet tecknas här med djärfva pänſeldrag.
En fläckig Pantherhud hans lena kropp förvarar,
Där ungdoms ſpädhet ſig med manlig ſtyrka parar;
Hans anlets glada färg en brunhet öfverfar,
Där ſolens ſtrålar lekt, och vädret ſpelat har.
Uppå hans friſka kind ſitt purpur blodet ſtänker;
Hans obetäckta halls af lilljans hvithet blänker;

En

En ſtållt och reslig växt hans ſkapnad vördad gör.
Än har ej Atis rönt den krafft, ſom hjärtat rör,
Som kan en ljuflig elld i unga ådror ſprida;
Han ofta ömhet känt, men blott för dem ſom lida.
Hans kalla hjällte-bröſt ett otamt hjärta bär,
Och Atis hela ſjäl uti hans ögon är.
Hans arm, vid ſegrar van, när han ſin båga ſpänner,
Ej annan öfvermagt, än Gudars vällde känner.
Han till Dianas lund ett fårat Lejon för;
Man ſkogarnas tyran kring fällten ryta hör;
Deſs villdhet tyglad är, deſs raſeri förſvinner;
En oförmögen hämd uti deſs ögon brinner.
Med fradga, blod och dam det kädjan ſölat har,
Och Atis i triumf ſitt grymma offer drar;
De blanka Jägar-ſpjut mot ſolen ſig förgylla,
Och tuſen ſeger-rop hörs himla hvallfvet fylla.

Nu ſtormas Templets port af offer-ſkarans här;
Camilla viſar ſig, och allt förblindat är.
Den unge Atis blir förundrad och betagen,
Förtjuſad och beſtört och in i ſjälen ſlagen.
Han gripes af en magt, ſom all hans vördnad drar;
Det är den förſta gång han nånſin bäfvat har.
Hans lugn, hans ſpåttſka kölld, allt i en haſt förſvinner;
Han Gudars Majeſtät uti Camilla finner;
Ett enda ögnablick hans ſjäl förvirrat har,
Och för Diana ſjelf han denna Nymfen tar:
"Gudinna, ropar han, ſom ſkyddar deſſa trakter,
"Ditt rum lär vara främſt bland alla himla-magter;
"Ty re'n jag tillber dig, förr'n jag din dyrkan lär;

"Jag känner, att din thron i allas hjärtan är.
Han tyſtnar; ſina knän han för Camilla böjer;
Till ſin Guddomlighet han ſina händer höjer;
Hans anda, ſom förtärs, i ſuckar briſter ut;
När på hans villodrift Camilla gör ett ſlut.
"Jag blott en dödlig är, hon ſvarar helt förſärad,
"Hur kan en Guda-magt, ſom är kring verlden ärad,
"Som dagens ljus med ſig i ſjelfva mörkret för,
"En ödmjuk ſkapnad ha, ſom till en människa hör?
"Så ſnart Diana ſyns naturen häpen bäfvar - - -
Hon ville ſäga mer, men hennes ſtämma ſväfvar;
Det ord hon ſkafvar fram på hennes läppar dör;
Ty hon har Atis ſett, han hennes öde gör.
Uti ett menlöſt bröſt, ſom dygd och ömhet röra,
Där ingen tanke ges, ſom Änglar ej må höra,
Den förſta elld ſom tänds ſtraxt griper ſjälen an;
Förnuftet ſtrider ej, det hvarken vill ell' kan.
Camilla vet ej af, att hennes hjärta brinner;
Deſs ögon Atis ſe, och tanken Atis finner;
Hon redan glömmer allt, ſom intet Atis är;
Och re'n ett evigt får hon i ſitt hjärta bär.

Men Atis medlertid, ſom ur en dvala, vaknar.
Han letar efter ſig, och all ſin ſtyrka ſaknar;
Han ſer, att han, förbytt, ett annat väſend har;
Naturen, för hans ſyn, en annan ſkapnad tar.
"Du Högſta Magt! ſad' han, är det jag ſer Camilla?
"Man i ditt mäſterverk ſig lättlig kan förvilla:
"Dig någon irring viſst, vid hennes ſkapning, dref;
"Du ämnat det till Gud, ſom ſen en dödlig blef.

När

När Atis detta ſagt, han bårt med trängſten följer,
Och från Camilla rycks, ſom ſig i Templet dölljer.
Dianas lund af folk och offer uppfylld är;
Och vädret deras bön upp till Gudinnan bär.
Sin oro Atis vill bland allmän fröjd förvilla;
Till himlen ögat lyfts, och tanken till Camilla.
Den ſuck ſom puſtas fram ej till Gudinnan hör;
Hon all hans vördnad har, men hon ej hjärtat rör.
Han ändtlig, full af nit, till hennes alltar träder.
"Diana ropar han, ſom fällt och lundar gläder,
"Som fredar ſkogens lugn, och Jägar-pilen ſtyr,
"Hos dig har kyſkhet ſkygd, och oſkulld till dig flyr.
"Jag dig en fånge för, ſom dina parker härjat;
"Jag ſkogens villda kung i mina nät har ſnärjat.
"Min hand, ſom offret för, har all ſin oſkulld quar;
"Ty blott med villdjurs blod jag jorden får at har.
"Jag i min djärfhet blott en en enda bön vill våga:
"Gör at mitt hjärta blir ſå lyckligt ſom min båga!

Knappt lycktas deſſa ord, förr'n ſolen blir betäckt;
En dimma ſtiger upp, och hopen blir förſkräckt.
På himlen ſynas måln, ſom ſvarta bärg, ſig fläcka,
Och, med ett häftigt ſus, ſig öfver Templet ſkäcka.
Snart briſta deras ſköt, och floder ſtrömma ner;
De täta allmars ſkjul en fåfäng tillflygt ger;
Ty deras flagna löf med forſens brusning föllja,
Hvars hvirflar löpa fram, och hela lunden ſköllja.
Den klara Alltar elld, ſom fram ur röken bröt,
Och, genom öppna hvallf, till himlen vågvis flöt,
Nu kaſtas haſtigt ned, och ſig mot jorden fläcker:

Kring lunden aſkan ſprids, och alla offren täcker;
Ur mörkret går en röſt, ſom ropar: "Atis hör!
"En annan Gud, än jag, ditt hjärtas lycka gör;
"Du ej ditt öde vet, du till din ofärd haſtar;
"Din dyrkan retar mig, ditt offer jag förkaſtar.

Allt bäfvar, alla fly, men Atis ſtannar quar,
"Gudinna, ropar han, ſom man förtörnat har,
"Jag ſer du vredgad är, men intet brott jag känner,
"Din hämd förfölljer blott de ſvarta laſtens vänner,
"För dem är fruktan gjord, men ſinnes lugn för mig.
Så ſnart han detta ſagt, ſes elden tända ſig.

Ur Templet Atis går, och där ſin fällhet lämnar;
Förundrad, tankfull, ſtum, han vet ej hvad han ämnar.
Han ryſer för den elld, ſom han i ſkötet bär,
Deſs verkan känner han; fördolld deſs orſak är.
Han efter fred och lugn i mörka kulor letar,
Och tror, att dagens ljus hans oro mera retar;
Men mörkret mera ſkygd åt Atis plåga ger,
Och han Camillas billd på löf och klippor ſer.
Ibland kring ſkog och fällt han flyr och villſe ſväfvar;
Men för hans hvaſſa ſpjut ej björnen mera bäfvar.
Hans koger uttömt är, och ſlänger mot hans bröſt;
Hans hundar forjsna gå och känna ej hans röſt.
När ändtlig hjärtats tyngd naturen öfverhopar,
Med en förſvagad röſt till ſlut han ändtlig ropar:
"Ack grymme Kärles-Gud! jag börjar känna dig!
"Så är det då din elld, ſom har förlorat mig?
"Och du Camilla, du, ſom förſt har väckt min låga,

"Du

"Du lefver uti fred, du vet ej af min plåga.
"Mon himlen alldrig vill, att du min fällhet gör?
"Nej Atis! vet du ej hon till Diana hör?

"Ack! om deſs rena bröſt den minſta ömhet fattar:
"Jag denna ömhet mer, än verldens throner, ſkattar.
"Jag är ju näſtan Gud, om jag deſs hjärta rör!
"Men Atis, du är blind! Hon till Diana hör.

"Jag vet Camillas ſyn min plåga endaſt öker,
"Men i ſitt eget qual ſin lindring hjärtat ſöker.
"Jag ville ſe och dö - - - mitt öde det begär.
"Men Atis! har du glömt hvars Nymf Camilla är?

Med ſådant ſorjligt rop han alla näjder fyller,
När dagens klara blåſs naturens ſköt förgyller.
När nattens tyſta Gud på ſtilla ſkuggan far,
Hans klagan vaknar upp, och nya krafter tar.

Camilla medlertid ett dylikt öde röner;
Förſtörd, hon gjuter ut till himlen ſina böner.
Faſt Doris är deſs tröſt, likväl hon Doris flyr;
Hon ända till ſig ſjelf och ſina tankar ſkyr.
Hon ſtändigt enſam går ſin ledsnad att förtjuſa,
Där vattnen ſkumma ſig, och under lindar ſuſa.
Naturen fåfängt där ſin fägring ſprider kring,
När hjärtat är förtryckt det ſmakar ingen ting.
Hon ändtlig briſter ut och på ſit öde klagar:
"Min glädje flygtat har i mina förſta dagar.
"Om nöjet dödas ſkall, förr'n åldren det förtär,

"Ack

"Ack hvarför har jag känt hvad fred och nöje är?
"Ack huru fällt och nöjdt den Nymfens dagar rinna,
"Som kan, uti ſig ſjelf, ſin ſtörſta tillflygt finna,
"Hos den ej hjärtats ſorj förvirrar deſs förnuft,
"Hon andas glädjen in med mårgonrodnans luft,
"Naturen ſtändigt ler och hennes ſjäl förnöjer,
"När verlden för min ſyn blott ſorj och mörker röjer.
"Mitt hjärta förr ſå lungt, ſom ſtilla källan var;
"Men ack! nu har jag blott mitt lugn i minnet quar,
"Hvad har jag himlen gjort, at han mig ſå förfölljer?
"Mon tro det kärlek är, ſom detta bröſtet dölljer?
"Jag ällſka? . . . nej, min dygd mig än förſvara vill;
"Är jag ej uſel nog at vara brottſlig till?
"Min lefnad offrad är till ſkogarnas Gudinna;
"När ällſka är en laſt, hur kan mitt hjärta brinna?
"Diana, lät mig dö förr än jag blir ſå ſvag;
"Men, är Naturen ej ſå helig ſom din lag?
"Ack kärlek, fortfor hon, och ryſte vid de orden,
"Du borde nöjen ha, ſom kunde tröſta jorden.
Hon lyſtnar, vädrets fart förſkingrar hennes röſt,
Men ſmärtan ſtannar quar och näres i deſs bröſt.
Det är ej mer den Nymf, ſom allas ögon glädde,
Då med en Guda-glans hon fram til Templet trädde.
Det är en plågad Nymf, ſom ingen liſa får,
Förſtörd utaf den ſtorm i hennes hjärta rår.
Likſå en präktig ſtrand af rika blomſter lyſer,
Och hela vårens glans uti ſitt ſköte hyſer;
I klara bölljans lugn hvar blomma ſpeglad är.
Men ſnart en villd Orcan, ſom vädrets vingar bär,
Med brak och åſkedån igenom målnen bryter;

Han

BIBLIOTHECA UNIV. HELS.

Han retar hafvet upp, den hätſka vågen ryter,
Och, likt et mörkgrönt bärg, ur afgrund välltrar opp,
Uti et ſkummigt fall han ſtörtas i ſitt lopp,
Deſs fårſs, ſom vidar ſig, kring hela näjden flöder,
Och all Naturens fröjd uti en haſt föröder.

ATIS OCH CAMILLA.

TREDJE SÅNGEN.

Vid roten af en Allm, ſom ſlogs af Ällfvens våg,
Camilla, full med ſorj, med matta kraffter låg.
Hon kände intet mer den ſvalka floden delte,
Där han i ſlingrig bugt mot blanka ſtenar ſpelte.
Men ſnart deſs qvafda ſjäl blef ur ſin dvala väckt,
Ty af ett häftigt fårl hon haſtigt blef förſkräckt.
På flodens andra ſtrand, ſom ut mot bugten ſkjuter,
Där i ett ſpittſigt näs en gräsrik äng ſig ſluter,
Hon ſer en värnlös flåck af ſkrämda hindar fly,
Som männſkans öfvervålld och hennes grymhet ſky.
Men ingen klyfta fins, ſom minſta tillflygt gifver;
En villdſint Jägar-tropp dem fram på fälltet driſver;
Faſt, i ſitt ſnabba lopp, de vädren gå förbi,
De dåck et ömkligt rof för morde-pilen bli.
Han hviner i ſin far, och hinden genombårar,
Han törſtar efter blod, och fäller när han ſårar.
Det ſlagna Djuret re'n på ſtranden utſträckt är,
Som på ett offer-bord deſs lemmar ſpritta där;
Uppå et ſölat grus ſes varma blodet röka,
Och lifvet dunſtar ut, att hämd hos himlen ſöka.
En enda ſårad hind, ſom flyr en mordiſk ſtrand,
I floden kaſtar ſig, och ſöker hinna land.
Hon uppå bölljans rygg en blodig fåra drager,
Och till Camillas Allm hon ſiſt ſin tillflygt tager;

Hon

Hon ömkligt ſläpar ſig till denna Nymfens fot,
Och med ett klagoſkri hon likſom ber om bot.
En ſådan ſorjlig ſyn Camillas tårar väcker;
Till denna hindens hjällp hon ſina händer ſträcker;
Hon ſmekar detta djur, hon det i famnen tar,
Och, med en bårtvänd ſyn, ur ſåret pilen drar.
Hon ſlöjan löſer upp och den i ſtycken rifver:
Att hämma blodets fårſs, ſom fram ur ſidan drifver;
Men fåfängt, all deſs hjällp ej djurets räddning gör,
Det ſlickar Nymfens hand, det ſuckar och det dör.

Camilla detta ſer med ömkan och med plåga;
Hur ſåndant vålld kan ſke, hon tyckes himlen fråga.
"Du täcka djur, ſad' hon, hvad har du människan gjort?
"Har väl din menlöshet deſs grymhet väcka bort?
"Du hårda Jägar-tråpp, ſom dig i mord förnöjer!
"Ja! det är Atis viſst, ſom här ſin villdhet röjer!
"Ack Uſla! det var jag, ſom näſtan färdig var,
"Att ällſka en tyran, ſom ſådant hjärta har!
"Hvem hade kunnat tro, at han den grymhet hyſte,
"När dåck ſå mycket ömt uti hans ögon lyſte?
"Hur lycklig är jag ej, ſom fått hans villdhet ſe?
"Jag ſkall ej ömhet mer, men hat åt Atis ge.
Camilla blef beſtört ſå ſnart hon detta ſade,
Ty hjärtat ingen del i detta uppſåt hade.

När Atis, medlertid, vid ſtranden ſorjligt går,
Han hör Camillas röſt, och lif och glädje får:
"I Gudar, ropar han, nu får jag ſe Camilla!
"Deſs enda ögnakaſt kan hjärtats oro ſtilla.

"Det blir det ſiſta väl, ſom himlen unnar mig!
När Atis detta ſagt han varſamt nallkar ſig.
Camilla ropar ſtraxt: "Barbar, ſom mig förfölljer,
"Och ej din villdhet mer i ödemarker dölljer!
"Du födes blott til mord! ſe detta arma djur,
"Som måſte offras upp för en ſå villd natur.
"Gå evigt från min ſyn! - - - Så ſnart hon detta lycktar,
Hon til Dianas Lund med haſt från Atis flygtar.
Hon dåck tillbaka ſer, ty hjärtat häftigt ſlår,
Och ångren följer med uti Camillas ſpår.

Men Atis, utan mål, förvirrad och betagen,
Bleſ, utaf desſa ord, ſom af en ljungeld ſlagen.
Till ſlut, med ömklig röſt, han detta utrop ger:
"Camilla hatar mig, jag bör ej lefva mer.

Re'n dagens matta blåſs i tjåcka målnen fläcktes,
Och himlens dunkla hvallf af nattens fällar täcktes.
Ej någon ſtjärna ſågs, ſom ljus åt Atis bar;
Ock mörkret lika grymt med hans förtviflan var.
Att lyckta här ſitt lif han nu med ifver haſtar,
Och, från en klippas höjd, ſig ned åt floden kaſtar;
Men Aſtrilld, ſom förſkräckt vid Atis fara var,
Straxt med en hjällpſam flygt ur Fröjas armar far;
Förvandlad i en Rönn, han ſig i branten rotar,
Och Atis ſvåra fall med ſina grenar motar;
Straxt tändas tuſen blåſs, ſom lyſa fällten opp,
Och in i Atis, ſjäl en ljuflig känſla lopp.
Han ſåg en verld af fällk, ſom jorden ofvertäckte,
Och till en präktig högd begärligt händren räckte.

På

På detta glada bärg en ſtrålig byggnad låg,
Det *Hoppets* Tempel var, ſom hopen glindra ſåg.
Allt ſtrömmar haſtigt fram, men ſnart tillbaka drifver.
Man, i ett villdjurs hamn, *Förtviflan* varſe blifver,
Som, Straxt vid hoppets bärg, ſin kula ingräft har,
Och grufligt ſkakar där de kädjor, ſom han drar:
Men i deſs grofva nät han mägter få bedraga,
De ſläſta, lyckligt vis, en ljuflig omväg taga.
I jordens mörka ſköt ej fins den minſta vrå,
Dit icke *Hoppets Gud* kan med deſs ſtråler nå.
En lätt, men ſlipprig väg till detta Tempel leder;
Man haſtigt löper fram, och haſtigt ſlinter neder;
Men, i ett ögnablick, ur fallet reſes opp,
I ſamma ögnablick man fortſar i ſitt lopp
Men när till Templets port de glada ſläckar hinna,
De tuſen billder ſe i gylldne ſkyar brinna:
Förtjusning omger dem, allt vill för ögat le;
De gripa efter allt, och äga hvad de ſe.
Det ſtållta Templet re'n likſom en kåaſt-elld prålar,
Det ſpringer upp i ſkyn i tuſen klara ſtrålar,
I ljusblå ſtjärnor ſen det långſamt rägnar ner,
Straxt Templet i ſin prakt man åter upphögt ſer.
Uppå en bräcklig Thron, ſom ingen grundval äger,
Det glada Hoppets Gud i ſtändig ſvigtning väger;
Ett tunt, men dimmigt måln han kring ſitt hufvud har,
En hemlig oro där i tuſen ſkiften ſar.
Men Gudens ſkarpa ſyn ſtraxt genom målnet tränger,
Där på en hvirfvel tråd den klara ſpegel ſvänger,
I hvilken målar ſig allt hvad ſom hjärtat vill.
Att denna ſpegel ſe hvar dödlig ſtormar til.

Men ingen redig bild det glada ögat finner,
I ſpegelns hvirfvelgång deſs tydlighet förſvinner.
Men, faſt deſs fallſka glas en ſtympad målning bär,
Han alla uſlas tröſt och verldens liſa är.
Som lifvets ſtörſta ſkatt de deſsa billder gömma,
Och, mitt i ſmärtans ſköt, de ſtörſta plågor glömma.
Hvad hjärtat redan har, det intet ſmaka vill,
Vår framtid nyttjas blott, förr än han blifvit till.

Den ſena ålldren hit, i dödens ſällſkap, vandrar,
Han uti ſpeglen ſer, deſs ſkapnad ſig förandrar,
Deſs nakna ben bekläd's, ſom äro utan märg,
Deſs anlet fylles opp af friſkhet, mod och färg.

Hit manna-ålldren går, och uti ſpegeln ſkådar;
Han honom evigt namn och verldens dyrkan bådar;
Allt viker för det mod, ſom i hans hjärta rår,
Än mer, han tror ſig ſe en evighet af år.

En yngling ſpringer fram och uppå ſpegeln pekar,
Han tror ſig råka där blott kärlek, fröjd och lekar.

De blyga Nymfers fläck till ſpeglen ſig bege,
Att evig trohet där med evig ſkönhet ſe.

Dit Atis, full af ſorj, med hopen äfven ſtöter,
Han kaſtar ögat fram, och ſtraxt Camilla möter;
Uti en haſtig ſkymt han henne blidkad ſer;
Uti en annan ſkymt hon re'n gudomligt ler;
Han ville ſkåda mer, men allt i haſt förſvinner,

Och

Och han Dianas lund vid dagens gryning finner.
I denna helga lund Camilla tröſtlös var,
Och Atis oſkulld re'n för hennes tanka far:
Hon repar upp de ord, ſom han i Templet ſade
Att han med menlöſt blod ej jorden ſölat hade.
"Jag uſla, ropar hon, ſom Atis ſå bemött!
"Vid mina ſtränga ord hans hjärta ſäkert blött;
"Naturen i hans ſjäl ej minſta villdhet gutit:
"Jag enſam är ju grym, jag har mot oſkulld brutit;
"Ack hvad jag varit hård! Ack hvad jag varit blind!
"Jag några tårar ſåg, ſom rann utför deſs kind.
"Hvi har jag med min hand ej tårkat deſſa tårar?
"Mitt fel förlorar mig, och in i hjärtat ſårar.
Camillas gråt till ſlut deſs andedrägt förtar;
Att Atis blidkad ſe hon dåck en aning har.

Tre gånger ljuſets Gud ſitt lopp kring verlden lyckat,
Och för deſs klara vagn tre gångor mörkret flygtat,
Sen Atis i ſitt lopp från männſkor vikit har;
Han till Dianas lund ſin koſa ändlig tar.
Han där Camilla ſer; men grant ſin låga dölljer,
Hans tunga bunden är, men ögat henne fölljer;
Hvar Nymf kan lättlig ſe, att han förtviflad är,
Men ingen giſſa kan hvad ſorj hans hjärta tär.
Han ſvälljer ner ſin gråt och ſina händer vrider:
"Hvad ſkada, ſade de, att denna yngling lider!
"Tör hända, att han miſt en Far, en Mor, en Vän?
Camilla enſam är, ſom känner allt igän.
Hon blygſamt om hans qual, med Ängla-åtbörd, frågar;
Hans ſjäl förvirrad blir, och hela blodet lågar;

Men

Men tyſtna'n ſegrar dåck, hon endaſt får till ſvar,
Att han en uſling är, ſom himlens vrede drar.

Så ſnart ſom verldens blåſs vid öſterns portar brinner,
Uti Dianas lund hvar dag man Atis finner,
Hans plåga föder ſig och växer ſtändigt där;
Camilla märker grant hur högt hon älſkad är
Hon tröſtlös hade dött, om ej hans hjärta brunnit;
Hon nu förtviflad är, att hon hans hjärta vunnit.
Hon ſöker efter kölld, den hon ej finna vill,
Och ville glömma bårt, att Atis varit till.
Deſs ſinne fylles upp af glädje och af faſa,
Faſt Fröjas lågor re'n i hennes ſköte raſa,
Hon dåck Dianas hämd för ſina ögon har,
Och ifrån Atis ſyn hon ſig i ſkuggan drar;
Men ſtraxt hon glömmer ſig, och efter honom ſöker;
Och när hon Atis ſer, han hennes fruktan öker.
Han är ſå full af ſorj, att han ju tröſtas bör:
Mon väl ett vänligt ord Diana vredgad gör?
Hon talar honom till, men i ſin ſjäl förſkräckes,
Och tror att himlens hämd af detta ordet väckes.

En dag, då Atis här Camilla enſam ſer,
Han af en vålldſam drift för henne faller ner:
"Camilla, ſade han, om himlen ſtraxt mig mördar,
"Om än jag miſter det jag mäſt på jorden vördar;
"Min plåga briſter ut, mitt brott du veta bör,
"Jag kan ej tiga mer, jag älſkar och jag dör!
Camilla ändtlig hör hvad hennes ſjäl befarar;
Hon drifs af ſamma vålld, och under gråt hon ſvarar:

"Du

"Du ej den enda är, ſom detta brott begår!
"Men uſle, fly de rum där ſom Diana rår.
Vid deſſa ſiſta ord deſs förra faſa väckes;
Hon tyſtnar, och deſs kind af haſtig blekhet täckes.

Af detta ljufva tal får Atis något hopp
Och för hans förjsna ſyn tycks verlden klarna opp.
Han vågar dåck ej tro, att han kan ällſkad vara:
Den lyckan är för ſtor, att mot hans öde ſvara;
Så, när en männſka nyſs från drömmar vaknat har,
I hvilka hon ett rof för plågo-andar var,
Kan hjärtat ej i haſt ſin förra faſa glömma;
Det ej ſin frällsning tror, men frucktar åter drömma.
Så var med Atis ock, han dåck til Nymfen går,
Hans låga yttrad är, han mera utbrott får.
"Camilla, ſade han, jag din befallning följer,
"Men, från Dianas hämd, i Daphnis lund mig dölljer:
"Ack lät i denna lund mig endaſt råka dig!
"Ack lät mitt hjärta där få en gång öppna ſig!
"Jag gärna ſen mitt qual i evig tyſthet lämnar;
"Men jag vid himlen ſvär, ſom brutna eder hämnar.
"Att om du denna gång min bön ej höra vill,
"Skall, innan dagens ſlut, ej Atis vara till.

Camilla ſvarar ej, deſs ſtränga blygſel vinner;
Men hon ett grymt beſlut i Atis ögon finner.
Han ur Dianas ſkog en biſter uppſyn bär.
Camilla känner nu, att hon förlorad är.
Deſs Plikt med Atis Ed för hennes tankar ſväfvar;
Hon ſer åt Daphnis lund, och tuſen gångor bäfvar;

Hon fattar ett beſlut, och ſtraxt ett annat tar;
Nu ſyns hon haſtigt fly, och nu hon ſtannar quar,
Än lättas hennes ſteg, än bli deſs fötter tunga,
Än ſer hon Atis dö, och än Diana ljunga.
Deſs ömhet dåck till ſlut till lunden henne drar;
Hur kan man vara hård, när man ett hjärta har?

ATIS OCH CAMILLA.

FJÄRDE SÅNGEN.

Vid foten af et bärg, ſom ſtäds af målnen hölljes,
Men hvars förmätna ſpits för ſolen alldrig dölljes,
Imellan brott af bärg, där klippan klippor bär,
En mörk och bårtgömd lund åt tyſthet helgad är.
Man under granars hvallf en evig ſvalka finner;
Man ſer en flygtig bäck, ſom klagar och förſvinner,
Sen kring en måsſig mark han allt ſitt ſillfver ſtänkt.
I denna tyſta dal har hvilan ſjelf ſig ſänkt.
Här rör ſig intet djur, och inga fåglar ſjunga;
Man ſtundom lågor ſer, ſom utur målnen ljunga,
Men utan dån och brak i ſkyn ſin väg de ta,
Och väſtanvädret ſjelf törs knappt ſin anda dra.
Här röjes intet ſpår, här inga hjordar beta,
De fly från denna ort när de ſin föda leta.
På bärgets inre brant ett bårtglömt Tempel är,
Där ingen offra törs, dit ingen rökvärk bär,
Sen unge Daphnis där, förtviflad och betagen
Från klippan ſtörrte ſig, att alldrig mer ſe dagen.
Det ſägs, en vredgad Gud om detta Tempel rår,
Att ſtundom klagorop ur jordens ſköte går,
Att ſtraxt vid dagens ſlut ſes ſorjsna ſkuggor vandra,
Som upp åt Himlen ſe, och på ſitt öde klandra.

Till desſa tomma rum Camilla ſig beger.
Hon darrar, hennes knän till marken ſjunka ner;
Deſs hjärta är beſtört, hon nu ſin djärfhet laſtar:
När Atis viſar ſig, och för deſs knän ſig kaſtar.
Men af en hemlig ſkräck hon ſtraxt tillbaka rycks,
Ty hela lunden rörs, och jorden darra tycks.
Men denna ſaſa ſnart ur hennes ſjäl förſvinner.
En häftig kärlek ſtraxt all frucktan öfvervinner.
"Min Atis, ſade hon, hvad gör jag ej för dig?
"Jag viſst förmycket gjort? Svär att du älſkar mig!

"Camilla! himlen vet, att jag ej lärt bedraga.
"För den en ed behöfs ä eder alltför ſvaga;
"Min kärlek briſter ut, mitt hjärta är bekant,
"Det ſäger hvad det är, och hvad det är, är ſant
"För dig det andas blott, för dig det förſt har brunnit;
"Den tid jag dig ej ſett i mörker har förſvunnit,
"Åt ledsnad offrats upp och tomma tidsfördrif.
"Den tid jag dig ej ſer bör räknas från mitt lif.
"Förutan dig vår ſol mig ingen glädje bådar;
"Den jord jag trampar på, den verld mitt öga ſkådar,
"Är blott en ödemark, ſom forjligt kringger mig;
"Men blir en himmel ſtraxt, ſå ſnart du viſar dig.
"Min lycka är en dröm, och ſnart jag nödgas vakna;
"Jag alldrig bort dig ſe, ell' alldrig bort dig ſakna.
"Imellan ondt och ljuft jag äger intet val,
"Men ömſom är ett roſ för välluſt och för qual.
"Jag längtar vara fri, när ſig min plåga öker;
"Men hatar likaſullt den frihet, ſom jag föker;
"Jag vet ej hvad jag vill, ty hjärtat mig bedrar,

"Jag

"Jag ville ha mitt lugn och all min kärlek quar.
"Ett ögnakaft af dig kan blod och ſjäl förvilla,
"Jag känner mig ej ſjelf, jag känner blott Camilla;
"Jag letar efter dig i allt hvad jag begär;
"Mitt väſend' är förtjuft, det idel känſla är.
"Min ſjäl tycks fly från mig, och jag få din tillbaka.
"Camilla kunde du en gång min ömhet ſmaka,
"Jag ville lämna dig det nöje kärlek har,
"Behålla blott för mig deſs tvång och plågor quar;
"Jag ej begära kan, att himlen mig ſkall ſpara;
"Men du, du är ju ſödd att verldens glädje vara.
"Uti ditt bröſt likväl en hemlig oro rår;
"Du ſer jag ville dö, att ſpara dig en tår;
"Hvad är det då för ondt, ſom plågar min Camilla?
"Kan ej din Atis få den ſamma oron ſtilla?
"Kan någon tviflan än i ſjälen vara quar?
"Nej Gudamagten ſjelf, ſom hjärtat ſkapat har,
"Som med ett enda ord Naturen kan förſtöra;
"Han oförmögen är min elld till intet göra.
"Jag känner jag förgås den ſtund han ökar ſig.
"Camilla får jag tro, att du ſå ällſkar mig?

Camillas hela ſjäl vid denna frågan bäfvar,
Men allt hvad Atis ſagt för hennes tanka ſväfvar.
Hans kärlek och hans tal, ſom utan känſter är;
Den ſanning och det ljus hans rena uppſyn bär;
Hans ſuck, hans ömma röſt, ſom in i ſjälen ſårar,
Hans ungdom, hans behag, hans frucktan, och hans tårar;
Allt i Camillas ſjäl en välldſam verkan gör,
Hon kan ej ſtå emot den magt ſom henne för.

Deſs blyga ögnakaſt ſig ned till jorden ſänka.
Hon ändtlig ropar ut hvad hjärtat knappt törs tänka:
"Gudinna, hvilkens lag jag i mitt hjärta bär,
"Jag ſaknar all din hjällp, din Nymf förlorad är!
"Jag kan ej mer än dö om mig din hämd förfölljer,
"Jag tuſen gångor dör om jag min kärlek dölljer.
"Min Atis, jag dig nu för ſiſta gången ſer,
"Farväl, jag älſkar dig, begär ej veta mer.

"Nej grymma, ſvarar han, du alldrig kärlek kände;
"Du endaſt i mitt bröſt en afgrunds låga tände.
"Du flyr ifrån min ſyn, då du mig lycklig ſer;
"Du tror du älſkar mig, och du mig döden ger.

"Du blinde, ſvarar hon, hvad gagnar mig min låga?
"Min kärlek fåfäng är om du ej vet min plåga.
"Jag enſam känner då hur högt jag älſkar dig;
"Och finner inga ord att kunna yttra mig.
"Ach himmel! du ſom tändt den låga ſom mig bränner,
"Ack ſkapa ock ett ſpråk, ſom ſäger hvad jag känner!
"Ell' har din Allmagt ej åt Atis kunnat ge,
"Att läſa i min ſjäl, och hela hjärtat ſe?
"Ack grymme, har du glömt hvad jag för din ſkulld lider?
"Hvad tvång jag undergår? hur mot mig ſjelf jag ſtrider?
"Hur jag mitt ljufva lugn åt dig har offrat opp?
"Jag enſam ſkapad är att lefva utan hopp.
"Jag hör Diana till, jag får dig alldrig äga;
"Jag borde fruckta ſtäds att dig för mycket ſäga;
"Men tungan röjer allt, ſom ſtår i hennes magt,
"Och hjärtat ſäger mig, att hon för litet ſagt.

"Jag

"Jag vet af ingen kånſt, jag röjer fritt min låga.
"Hur kan man hjärta ha, det ſom man ällſkar plåga?
"Om blott den minſta kölld jag viſt i minſta ord,
"Mitt ſamvet aggar mig likſom jag gjort ett mord.
"Min Atis, ſer du ej hvad i min uppſyn lyſer?
"Nej, med ſå mycket ömt, ſom detta hjärtat hyſer,
"Ej någon ällſka kan, och ingen ällſkat har.
"Mitt väſend hör dig till, jag äger intet quar.
"Kring allt hvad ögat ſer din vålnad för mig ſväfvar.
"Jag tryckes af ett ondt, ſom mot min ſällhet ſträfvar,
"Jag vet du ällſkar mig, jag vet du ej bedrar,
"Men darrar likafullt, faſt jag ditt hjärta har.
"Jag äger dig ej nog, en frucktan mig bedröfvar:
"Jag råds att hvad jag ſer, från mig min Atis röfvar.
"I denna tyſta dal, ſom nordens ſtormar ſpar,
"Jag ſaknar allt mitt lugn, och ingen trygghet har.
"Hvart ord du ſäger mig i ſjälen glädje väcker;
"Hvar tanke, ſom jag gör, den ſamma glädjen ſläcker.
"Ifrån Dianas lund jag hör ett hämdeſkri;
"Jag lär ej vara född att kunna lycklig bli.
"Hvar gång jag ſkills från dig af faſa hjärtat brinner,
"Det tror det alldrig mer ſin Atis återfinner;
"Jag ville ge mitt lif at få dig ſtraxt igän.
"Min Atis, du är här, men oron varar än;
"Min anda är förquafd, och mina kinder våta.
"Min önſkan uppfylld är: ack hvarför ſkall jag gråta?
"Jo, himlens ſtränga hand, då han min känſla ſtällt,
"Har ſatt mig utom ſtånd att nånſin känna fällt.
"Men ödet ſkulle fritt min oſkulld få förtrycka,
"Om blott jag ägde magt att göra Atis lycka.

"Din

"Din lycka ſkulle bli den elld, ſom mig förtär;
"Jag ville vara Gud, att fylla ditt begär;
"Ej någon önſkan mer blef då i din förmåga;
"Din ſällhet ſkulle bli ſå evig, ſom min låga.

En menlös rodnad ſyns, ſå ſnart hon detta ſagt;
Hon lutar mot ſin arm, den hon i gräſet lagt,
Hon vänder bårt ſin ſyn, och ſå ſin blygſel dölljer.
Men ack! en olycks-Gud Camilla här förfölljer.
En ſvart och giftig orm, med mörkblå ſjäll beklädd,
Som hemligt väfer fram, och klyfver gräſets bädd,
Kring hennes hvita hals ſig lindar i en ſnara;
Förjäfves hennes rop de tomma gråttor ſvara,
Han, med ett dödligt ſtyng, det ſköna bröſtet tär.
Den uſle Atis re'n af faſa hallfdöd är.
Han flyger ſtraxt till hjällp; men allt för ſent han hinner,
Ty re'n Camillas får af giftet närs och brinner.
Hvad gagnar Atis hämd? Förjäfves ormen dör,
När i en ſtelnad gång Camillas blod ſig rör.
Hon andan långſamt drar, deſs läppar blifva kalla,
Och re'n deſs hufvud ſyns mot hennes ſköte falla.
Deſs ömma kärlek dåck åt henne ſtyrka ger,
Hon glömmer bårt ſig ſjelf, och endaſt Atis ſer.
Hans plåga henne mer än dödſens ångeſt mödar;
"Du gråter, ſade hon; din ſorj mig dubbelt dödar!
"Ack himmel! ſkall jag ock min Atis bane bli?
"Det är det ſiſta prof utaf ditt tyranni;
"I Gudar! ſom mitt lif ſå haſtigt ta'n tillbaka,
"Hvi har jag re'n ſå ung, ſå mycket ondt fått ſmaka?
"Så litet ällſka fått, ſå litet Atis ſett?

"Är

"Är detta då den lön, ſom I åt oſkulld gett?
"Re'n ſer jag för min ſyn de mörka ſkuggor ſväfva;
"Naturen ryſer väl, men hjärtat vet ej bäfva;
"Det endaſt vet utaf, att det är till för dig;
"Jag dör; men denna drift han öfverlefver mig.
Vid desſa ſiſta ord hon några tårar gjuter,
Och ömt på Atis ſer, och ſina ögon ſluter.
Så ſkön ſom Venus ſjelf, hon blek och andlös låg,
Och döden blef beſtört, då han ſitt offer ſåg.

ATIS OCH CAMILLA.

FEMTE SÅNGEN.

Förtviflad, Atis ſig i hennes armar kaſtar;
Han, i ſitt raſeri, de grymma Gudar laſtar:
"Du orättviſa magt, ſom oſkuld ſå bedrar,
"Du har ej något ſtraff för laſt och ondſka quar!
"Nej, de fördömdas qual ej mot min plåga hinner.
Men, under detta rop, i tankan haſtigt rinner,
Hur han en läkekånſt af kloka Pſyller (*) lärt
Att draga giftet ut, ſom ſig i ſåret tärt.
Han ſtraxt Camillas bröſt med heta läppar ſugar,
Än ropar döden an, och än han himlen trugar.
Det ſvarta giftet re'n ur ſåret dråppat har;
Men ack hvad gagnar det, när anden ej är quar?
Än Atis intet lif och ingen känſla finner.
Hans hjärta båd' af hopp, och af förtviflan brinner:
"Ach du förglömde Gud, ſom ingen dyrkan har,
"Hvars Tempel, ropar han, i denna lund är quar,
"För dig ſkall alla dar ett helgat offer falla,
"Om du Camillas lif ur dödens ſköt vill kalla.
"Ack Himmel ſkynda dig! din egen afbilld ſe!
"Kan du ſå mycket ſkönt till rof åt döden ge?

Men

(*) *Pſylli voro ett Folkſlag i Africa, ſom ägde kånſten att vederquecka dem, ſom blifvit ſtungne af ormar. Auguſtus ville betjåna ſig af dem att förekomma Cleopatras död.*

"Men fåfängt är mitt rop, mitt hopp vill mig förvilla,
"Jag ej den välluft fick, att dö för min Camilla.
"Jag nu förtvifiad går de forjsna ſkuggors ſtig,
"Och ſjelfva grafvens lugn kan intet liſa mig.
När Atis detta ſagt, en biſter tyſtnad följer,
Hans tunga ſtelnad blir, hans ſyn en dimma hölljer,
Af klaga tröttad ut, han uti vanmagt ſänks,
Af ſuckars vålld förqväfs, och uti tårar dränks.
Hvar andedrägt han drar hans hjärta fönderrifver;
Men ſnart han briſter ut med en fördubblad ifver:
"Diana, fräls ett lif, ſom kyſkhet ſkydda bör!
"Du dröjer med din hjällp, och din Camilla dör.
"Den vreda himlen vill ſitt mäſterverk förgöra.
"Ack fins då ingen Gud, ſom böner kunna röra?
"Mitt hjärta dygdigt är, hvi hör ej himlen mig?
"Min hand i menlöſt blod har alldrig fölat ſig.
"En hämde-Gud likväl en plågo-ande ſänder,
"Som i mitt ömma bröſt ſin afgrunds-fakla tänder.
"Camilla, hör då du din Atis klago-ljud!
"Du ingen dödlig är, du är ju ſjelf min Gud!
"Du min Gudomlighet! mon du dig ej förbarmar?
"Jag tillber dig ännu, faſtän i dödens armar;
"Af jorden du förſvan, ack viſa dig igän!
"Lät dina ögon upp, och fräls din Atis än!
"En ſtund, ett ögnablick lät mig dig än få njuta;
"Jag känner döden re'n, och hjärtats pulſar ſluta.

Det ſtränga Ödet rörs af Atis klagoröſt.
Re'n ſtjäl ſig anden fram uti Camillas bröſt;
Till hennes bleka kind en ſkymt af rodnad hinner,

Och blodets purpurforſs deſs ſtängda vägar finner.
Deſs bröſt, deſs ſköna bröſt, ſom Atis läppar tryckt,
Där nu hans ſiſta ſuck förvirras i ſin flygt,
Nu börjar häfva ſig, och Atis läppar bränner;
När hjärtat älſkar rätt, det in i döden känner;
Ty Atis förjsna ſjäl, ſom redan flygtig var,
Straxt ſtannar i ſin fart och anden återdrar.

Men liſvets ſtrålar re'n på bägges ögon ſtöta;
På en gång öpnas de och ſtraxt hvarannan möta.
Det är den ſtörſta ſkänk, ſom himlen oſs kan ge,
Att få med dagens ljus det ſom man älſkar ſe.
Beſtörtning, glädjeſkri, och ſuckar dem förvilla:
Man endaſt hör de ord: "Min Atis! Min Camilla!"
De tro ej hvad de ſe, de fruckta ſkilljas åt,
Och likſom ſmällta bårt i nöjen och i gråt.
Om deras ſpäda lif de ſina armar linda,
Att, om de dö på nytt, ſig in i döden binda.

Man ändtlig Atis hör ett ſådant utrop ge:
"Camilla är det du, ſom mina ögon ſe?
"Camilla, är det dig, ſom jag i famnen trycker?
"Säg hvilken Gudamagt dig från de döda rycker?
"Camilla, lefver du? Och lefver du för mig?
"Ack fällhet! Guda-fröjd! jag börjar ſmaka dig!
"Mitt hjärta är för fullt, det utaf glädje briſter,
"Jag utaf välluſt dör, och jag på nytt dig miſter.

Camilla, ſom förquafd af häftig känſla var,
Af detta ljuſva rop förnyad lifskrafft tar.

Kring

Kring Atis lena halls ſin mjuka arm hon ſlutar,
Deſs ſköna purpurkind mot Atis hufvud lutar,
Och likſom af ſig ſjelf emot hans kinder förs.
Man ſer hur hennes mund af Atis läppar rörs;
Deſs brutna ſuckar ſig med Atis ſuckar blanda,
Hon puſtar ſamma lufft, och drager Atis anda.

Men ſnart deſs hjärta rum åt hennes blygſel ger;
Hon börjar ſanſa ſig, och haſtigt om ſig ſer.
Af hennes ögons ljus naturen ſig förnyar,
Som nyſs var död och ſtum, och täckt med ſorjeſkyar:
"Min Atis, ropar hon, mitt lif, mitt enda väl!
"Du gör mitt väſend nytt, och du rår om min ſjäl!
"Uti de dödas land jag redan hade flygtat,
"Och dagens ſälla ljus för mig var evigt lycktat.
"I töcken och i rök jag gömd och inſvept var;
"Men Atis, jag din billd till ſjelfva afgrund bar.
"Min ſaknad lefde än, jag min förtviflan fölljde;
"Milljoner ſkuggor ſågs, ſom töknet öfverhölljde,
"Förjäfves jag bland dem din vålnad ſökte opp,
"När till Tartarens djup jag fördes i mitt lopp,
"Där mord och ſamvets agg i alla ſjälar raſa,
"Där ſtändig dödskamp föds utaf en evig faſa.
"Tartaren blef beſtört ſå ſnart jag viſte mig;
"Deſs jämmer vid mitt qual ſågs likſom ſakta ſig.
"Ja, de fördömdas hop, uti ett haf af lågor,
"Af ömkan rördes upp, och glömde ſina plågor.
"Mitt rop mot deras ſkri ett faſligt ſamljud gaf,
"Jag ville ſtörrta mig i denna pino-graf;
"Men för deſs grymma ſvallj en dunkel förlåt breddes.

"Jag af en mägtig hand från laftens boning leddes,
"Och fördes till de rum där dygden hvilar ſig.
"Min Atis, tänkte jag, här bör jag finna dig.
"Men fåfängt var mitt hopp, de Eliſeiſka parker
"Mig ſyntes, utom dig, blott torra ödemarker.
"Min vålnad ökte ej de fälla dödas tal,
"Som, i en evig fred, förglömma lifvets qval;
"Jag enſam, med min ſorj, i glädjens hemviſt ſtridde,
"Och faſt ett himlaljus en allmän klarhet ſpridde,
"Så kringgafs dåck mitt rum utaf en töknig ſky,
"Och för min förjsna hamn ſågs alla ſkuggor fly.
"Förſkräckt, jag ſökte mig för Gudars åſyn gömma;
"Jag drack af glömſkans flod, men kunde dig ej glömma;
"Din målning ſegerfull blef quar uti mitt bröſt;
"Till ſlut man ropar mig, jag känner Atis röſt.
"En haſtig hvällfning ſker, allt ſom en dunſt förſvinner;
"Straxt öppnar ſig min ſyn, och det är dig jag finner.
"Min Atis! Du är här, kan något felas mig;
"De Eliſeiſka fällt jag åter ſer med dig
"Men hvilken haſtig natt ſitt mörker kring oſs hvälfver,
"Ach öfvergif mig ej, ty bärgets grundval ſkällfver

Knappt lycktas deſſa ord, när från de klara fällt,
Där dundrets Gud ſin thron vid verldens polar ſtällt,
En blidkad Gudamagt ſig ned till jorden ſänkte,
Som bars uppå en ſky, där tuſen ſtjärnor blänkte;
Kring detta ljusblå måln en ſtrålig mantel flöt,
Som mot vår dunkla jord Saphirens färgor bröt
I lufftens vida fällt ſågs Nordens flammor ſimma,
Och med ett ſakta ſus, i tuſen ſkiften ſtrimma.

Det

Det var Diana ſjelf, ſom uppenbarad blef;
Straxt till Tartarens djup hon mörkret åter dref.
Guddomlighetens elld i hennes ögon lyſte;
Uti ſitt kyſka ſköt hon nåd och ſtyrka hyſte.
Naturen häpen blef vid denna Guda-ſyn.
De ållderſtegna trän, ſom tränga genom ſkyn,
Af vördnad böjde ſig ned till de låga dalar.
Allt uti tyſthet ſönk; Diana ändtlig talar:
"Camilla, ſäger hon, jag all din oſkulld ſer,
"Och himlen är tillfreds, han dig åt Atis ger.
"Din låga är ſå ren, att han Naturen hedrar;
"Att ällſka är en drift, ſom hjärtat ej förnedrar;
"Jag känner ingen dygd, ſom onaturlig är;
"Men ſom min ſtränga lag ett evigt tvång begär,
"Så lämnar jag dig fri där Aſtrillds rökverk brinner.
Så ſnart hon detta ſagt hon uti ſkyn förſvinner.

Straxt denna lund förbyts, ett präktigt fällt man ſer,
De tjäcka granars hvallf i jorden ſjunka ner;
Det mörka bärget ſyns uti en rök förſvinna,
Och Kärleks-Gudens thron uti des rum upprinna:
Midt i en Myrtenſkog han redan upphöjd är,
Och blomſtrens anda dit den glada Guden bär.
Han far ur Atis ſköt i famnen på Camilla;
"Sen himlen, ropar han, Er låga velat gilla,
"Båd kärlek och natur Er ta i ſitt förſvar,
"Båd kärlek och natur Ert hjärta dyrkat har.
"Jag helgar Eder nu, att offer åt mig bära;
"Er välluſt är min tjänſt, Er fällhet är min ära.

~~Buch Kannahiij 1.~~

Ro. Kannahiij ~~[illegible]~~ 2.

Creutz

Mf